

Prime Minister's Office

היועצת המשפטית

י"ט אדר א' תשע"ד
19 פברואר 2014

אל:
עו"ד הווארד פולינר
ממונה בכיר בתחום הקניין הרוחני
מחלקת ייעוץ וחקיקה (אזרחי)
משרד המשפטים

שלום רב,

הנדון: כתב היד של אייכמן - הפקת פרסום מדעי וסוגיית זכויות היוצרים

בהמשך לשיחותינו ולהתכתבות שנוהלה בנושא שבנדון, הריני לפנות אליכם כדלקמן:

1. בראשית שנות ה-60 בסמוך לאחר תום הליכי המשפט שניהלה מדינת ישראל נגד הצורר אדולף אייכמן הופקדו בארכיון המדינה חומרים רבים שנאספו על ידי היחידה המשטרתית שטיפלה בנושא. בכלל זה, הופקד בארכיון המדינה כתב יד שחיבר אייכמן בתקופת שבתו בכלא הישראלי ("Goetzen").

כתב היד כולל 650 עמודי כתב יד - טקסט ועוד כ-800 עמודי כתב יד – טיוטות. על פי מידע שנמסר לי, בחיבור זה אין חידושים היסטוריים משמעותיים, ואולם הוא מהווה עדות אישית של אחד מבכירי הצוררים הנאציים, ועל כן הוא מקור היסטורי חשוב לחקר השואה.

2. בשלהי שנות ה-90, ועד ראשית שנות ה-2000 ניהלו ארכיון המדינה והלשכה המשפטית במשרד רה"מ יחד עם היועץ המשפטי לממשלה דאז, מר אליקים רובינשטיין, דיון נרחב בשאלת הבעלות בזכויות היוצרים בכתב היד, ובהשלכות שונות של השאלה, במיוחד השלכות הנוגעות לאפשרות לפרסם את כתב היד לציבור ובדרכים הראויות לעשות כן. מהתכתובת הרבה ומסיכומי הישיבות שמצאנו (ואשר העתקם הועבר לידיכם) עולה כי הנוגעים בדבר הביאו בחשבון שיקולים שונים וביניהם שיקולי האינטרס הציבורי שבפרסום החומר, ומנגד השיקול ש"לא יצא חוטא נשכר", ואשר על פיו אין לייצר מצב שבו יורשי הצורר יזכו לרווחים כלשהם בגין פרסום כתב היד. הרושם הכללי מעיון בתיעוד האמור מבהיר כי השותפים לדיון חשו כי הסוגייה שלפניהם היא סוגיה טעונה, אשר יש לפתור באופן יצירתי.

ר' קפלן 3, קריית בן גוריון, ירושלים 91919, טל: 02-6705463, פקס: 02-5605008

3 Kaplan St. Jerusalem 91919, Tel: +972 (2) 6705463, Fax: +972 (2) 5605008

Prime Minister's Office

היועצת המשפטית

3. כידוע לכם, בחיפוש שנערך בתיקי ארכיון המדינה ובחיפוש שנערך על ידכם לא נמצא סיכום של הדיונים, הכולל הנחייה סופית וברורה מאת היועץ המשפטי לממשלה, באשר לשאלת הבעלות בזכות היוצרים ו/או באשר לדרך הפעולה שיש לנקוט בנוגע לפרסום החומרים; ברם, מהתכתובת הנזכרת ומהפרקטיקה הנוהגת בארכיון המדינה מראשית שנות ה-2000 ועד כה, ניתן ללמוד כי סיכום הדברים היה כי יש להעמיד עותק של כתב היד/קטעים מתוכו לרשות מעיינים-חוקרים החפצים בכך, וזאת לצורך ביצוע "שימוש הוגן" בלבד, ותחת התחייבות חתומה באשר לכך.

יצוין, כי ברבות השנים, בדרך זו או אחרת, פורסם לציבור עותק של כתב היד, ועל פי הידוע לנו אף ניתן לאתר ברשת.

4. לאחרונה התקבלו בארכיון המדינה מספר פניות של חוקרים מחו"ל המבקשים להפיק פרסום מדעי של כתב היד. לצורך זה מבקשים החוקרים לראות ולהעתיק את העותק המקורי המלא של כתב היד בארכיון המדינה, ואף מבקשים לברר למי שייכות זכויות היוצרים בכתב היד.

5. נוכח האמור לעיל, ובנסיבות שבהן בחלוף העיתים חלו תמורות אשר שינו את פני המציאות ביחס לתפוצת כתב היד והנגישות אליו, מצאנו לנכון לשוב ולפנות אליכם בבקשה לקבל את התייחסותכם לסוגיה בעת הזו.

יצוין, כי הואיל והעתקי התכתובת המרכזית - הכוללת את השיקולים השונים שנבחנו במסגרת הדיונים בשעתו - הועברו לידיכם, וכן בנסיבות שבהן, להבנתנו, תקופת ההגנה על זכות היוצרים בכתב היד עודנה חלה, לא ראינו לנכון להרחיב בנושאים אלו במסגרת פניה זו. במידת הצורך תוכלו, כמובן, לשוב ולפנות אלינו בעניין.

בברכה,

שירן שושנה, עו"ד

Prime Minister's Office

היועצת המשפטית

גבי גליה וייסמן, אולם הקריאה, ארכיון המדינה
גבי מיכל זפט, תיעוד והנצחה, ארכיון המדינה
עו"ד נעמה דניאל, מח' ייעוץ וחקיקה (אזרחי), משרד המשפטים